Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător Natalia Iordachi)
Dosarul nr. 2ai-9/24
2-20022695-02-2ai-04012024

D E C I Z I E

12 martie 2024 ***mun. Chișinău***

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componență:
Președintele completului, judecător ***Eugeniu Clim***
Judecătorii ***Olga Cojocaru și Steliana Iorgov***

examinând cererea de apel declarată de S.R.L. „*****” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 16.11.2023 prin care cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” în procedura falimentului simplificat împotriva Î.C.S. „*****” S.R.L. și S.R.L. „*****” cu privire la anularea contractului de cesiune, a fost admisă, ***Colegiul civil***

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 25.02.2020 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L. „*****” cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „*****”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28.01.2022 a fost admisă cererea privind retragerea cererii introductive depusă de S.R.L. „*****” cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „*****”, au fost admise cererile de alăturare la cererea introductivă depusă de creditorii executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, Î.M. „Puratos-Mold” S.R.L., S.A. „Fertilitata-Chișinău” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. ”*****”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „*****” şi s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea S.R.L.

„*****”, cu sediul în mun. Chişinău, bd. ***** ap. (of.) 26, IDNO *****. A fost desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Șeremet Vasile, deținătorul autorizației nr. 82 din 14.01.2015.

La data de 23.11.2022 lichidatorul Șeremet Vasile a depus cerere către Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****” privind anularea contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020.

În susținerea cererii a indicat că, membrii organelor de conducere ale debitorului S.R.L. „*****” fără ştirea administratorului provizoriu, au încheiat mai multe contracte de cesiune de creanţă şi preluarea datoriilor cu diferiți agenți economici, prin care au cedat gratuit dreptul de creanţă acestor agenţi economici, ceea ce a dus la înstrăinarea tuturor activelor debitorului şi lichidarea masei debitoare.

Astfel, în rezultatul acestor acţiuni culpabile ale membrilor organelor de conducere, compania a rămas fără nici un bun şi a intrat în procedura falimentului simplificat cu dizolvarea debitorului şi radierea din Registrul persoanelor juridice.

A invocat lichidatorul că, întru îndeplinirea atribuţiilor de administrator al insolvabilităţii/lichidator al debitorului S.R.L. „*****” în urma măsurilor întreprinse de verificare a activităţii economice şi de evidenţă contabilă a constatat că, la data de 16.04.2020 Î.C.S. „*****” S.R.L., în calitate de cedent, S.R.L. „*****”, în persoana administratorului Sula Marin care acţionează în baza statutului, numit în continuare ”debitor cedent” şi S.R.L. „*****”, în persoana reprezentant prin procura din 01.05.2020 Iustin Viorel, numit în continuare ”cesionar” au încheiat contractul de cesiune a creanței.

Conform contractului, S.R.L. „*****” achită Î.C.S. „*****” S.R.L. suma bănească în mărime de 30 024 lei care constituie datoria S.R.L. „*****” față de Î.C.S. „*****” S.R.L.

Iar conform pct. 1.2. din contract, Î.C.S. „*****” S.R.L. din momentul încasării sumei datoriei transmite, iar S.R.L. „*****” primește dreptul de creanță asupra datoriei S.R.L. „*****” în mărime de 30 024 lei.

Consideră că, tranzacţia avută între părţi prin semnarea contractului menționat cu privire la cesiunea dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020 încheiat între S.R.L. ”*****”, Î.C.S. ”*****” S.R.L. și S.R.L. ”*****” este lovit de nulitate, pe motiv că a avut loc fără acordul prealabil al administratorului provizoriu sau al instanţei de insolvabilitate.

Prin urmare, consideră că este întemeiată cererea și se impune anularea

contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020 cu privire la cesiunea dreptului de creanță și achitarea de către S.R.L. „*****” a datoriei S.R.L. „*****” în cotul Î.C.S. „*****” S.R.L. a datoriei în mărime de 30 024 lei.

În acest context invocă că, debitorul nu dispune de masă debitoare, unica posibilitate a creditorilor de a obţine o satisfacţie rezonabilă pe marginea cererilor de validare a creanţelor înaintate în dosarul de insolvabilitate, este anularea contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020 şi somarea Î.C.S. „*****” S.R.L. de a returna sumele de bani către S.R.L. „*****” și înregistrarea de către Î.C.S. „*****” S.R.L. a unei cereri de validare a creanței cu includerea ultimului în tabelul de creanțe a S.R.L. „*****”.

Astfel, în temeiul celor invocate a solicitat admiterea spre examinare a prezentei cereri; declararea nulităţii contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020, încheiat între Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****” şi S.R.L. „*****” cu aducerea părţilor în poziţia iniţială.

Poziţia instanţei de fond

Prin hotărîrea Judecatoriei Chișinău, sediul Central din 16.11.2023 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, în procedura falimentului simplificat împotriva Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****” cu privire la anularea contractului de cesiune nr. 01/04-20 din 16.04.2020.

A fost declarat nul contractul de cesiune nr. 01/04-20 încheiat între Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****” și S.R.L. „*****” la 16.04.2020.

Solicitarea apelantului

Invocând dezacordul cu hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 16.11.2023, la data de 28.11.2023 Î.C.S. „*****” S.R.L. a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Chişinău din 16.11.2023 cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea înaintată de S.R.L. „*****” cu privire la anularea contractului de cesiune şi încasarea sumei să fie respinsă integral.

Argumentele părţilor

În motivarea cererii de recurs**,** apelantul a indică că, consideră că a fost adoptată o soluţie greşită care vine în contradicţie cu circumstanţele pricinii şi cu

prevederile legii. Prin urmare hotărârea fiind una neîntemeiată şi ilegală, este pasibilă casării.

Consideră apelantul că hotărârea este pasibilă de a fi casată în temeiul lit.d), al.(l), art.386 Cod de procedură civilă, deoarece normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat.

Indică că, în hotărârea sa instanţa a reţinut că, S.R.L. „*****” este parte contractantă şi semnatară a contractului, indicând că, „ La materialele dosarului nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că administratorul statutar al S.R.L. ”*****”, Sula Marin, în calitate de parte contractantă şi semnatară a contractului a respectat prevederile art. 25 alin. (5) lit c) şi h) din Legea insolvabilităţii şi a coordonat încheierea acestui contract de cesiune a dreptului de creanţă nr. 01/04-20 din 16.04.2020 cu administratorul provizoriu Şeremet Vasile.

Apelantul nu este de acord cu constatarea respectivă a instanței de fond, deoarece conform normei materiale de la art. 823 Cod civil, S.R.L. „*****” nu este parte a contractului.

Conform al. (1) art. 823 Cod civil, o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract.

Adică de principiu, conform Codului civil, în cazul cesiunii sunt doar două părţi a contractului. Există doar două manifestări de consimţământ: Cedent şi Cesionar, care şi sunt părţile raportului juridic, dobânditori de drepturi şi obligaţii corelative. Mai ales în contextul în care conform al. (2) art.823 Cod civil, cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă.

Interpretarea sistemică a instituţiei cesiunii denotă o concluzie univocă şi anume că debitorul cedat nu este parte la contractul de cesiune, contrar celor reţinute de instanţă.

Ce anume urmează a fi coordonat cu administratorul provizoriu, dacă debitorul cedat nu este parte a contractului, iar menţiunea debitorului cedat în contract se face exclusiv în scopul notificării?

Ulterior în hotărâre, instanţa fundamentează soluţia sa prin aceea că pe cazuri similare a fost adoptată o soluţia anulării contractelor de cesiune: „ În cazuri similare, Curtea de Apel Chişinău prin decizia din 07.11.2023, nr. 2ai-237/23, la fel a constatat nulă tranzacţia încheiată de administratorul statutar al S.R.L. „*****” în lipsa coordonării cu administratorul provizoriu.

În concordanţă cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească

trebuie să fie legală şi întemeiată.

Conform al. (1) art. 2 Cod civil, legislaţia civilă determină statutul juridic al participanţilor la circuitul civil, temeiurile apariţiei dreptului de proprietate şi modul de exercitare a acestuia, reglementează obligaţiile contractuale şi de altă natură, alte raporturi patrimoniale şi personale nepatrimoniale dintre subiectele raporturilor juridice civile.

Conform al. (1) art. 4 Cod civil, legislaţia civilă constă în prezentul cod, în alte legi, în ordonanţe ale Guvernului şi în acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile prevăzute la art.2 şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia.

Termenul declarării apelului

Conform art. 8 alin.(1) al Legii insolvabilității nr.149 din 29.06.2012 hotărîrile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

Din materialale cauzei urmează că, hotărîrea contestată a fost pronunțată la data de 16.11.2023, iar cererea de apel a fost declarată de Î.C.S. „*****” S.R.L. la data de 28.11.2023, în termenul legal prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr.149 din 29.06.2012.

Aprecierea instanţei de apel

Potrivit art. 356 CPC cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012 procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Verificând hotărîrea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău consideră că, apelul declarat de către Î.C.S. „*****” S.R.L. urmează a fi respins, cu menţinerea hotărîrii primei instanţe din 16.11.2023, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 24 alin. (2) lit. e) din Legea insolvabilităţii, pe lîngă măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă, instanţa de insolvabilitate aplică următoarele măsuri de asigurare: pune sub interdicţie înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu.

Potrivit art. 24 alin. (4) din Legea insolvabilităţii, încălcarea de către debitor a dispoziţiilor alin. (2) lit. e) are efectele prevăzute la art. 104.

Colegiul civil notează că, din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28.01.2022 a fost admisă cererea privind retragerea cererii introductive depusă de S.R.L. „*****” cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „*****”, au fost admise cererile de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, Î.M. „Puratos-Mold” S.R.L., S.A. „Fertilitata-Chișinău” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. ”*****”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „*****” şi s-a dispus iniţierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea S.R.L. „*****”, cu sediul în mun. Chişinău, bd. ***** ap. (of.) 26, IDNO *****. A fost desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Șeremet Vasile, deținătorul autorizației nr. 82 din 14.01.2015.

La data de 23.11.2022 lichidatorul Șeremet Vasile a depus cerere către Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****”, solicitînd anularea contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 din 16.04.2020.

În procesul examinării cauzei s-a constatat că, la data de 16.04.2020 între Î.C.S. „*****” S.R.L., în calitate de cedent, S.R.L. „*****”, în calitate de debitor cedat și S.R.L. „*****”, în calitate de cesionar, a fost încheiat contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20.

Conform pct. 1.1. din contract, S.R.L. „*****” achită Î.C.S. „*****” S.R.L. suma bănească în mărime de 30 024 lei care constituie datoria S.R.L. „*****” față de Î.C.S. „*****” S.R.L.

Iar conform pct. 1.2. din contract, Î.C.S. „*****” S.R.L. din momentul încasării sumei datoriei transmite, iar S.R.L. „*****” primește dreptul de creanță asupra datoriei S.R.L. „*****” în mărime de 30 024 lei.

Prin pct. 1.3. al contractului, părțile au stabilit că, odată cu rezilierea cesiunii de creanță, în conformitate cu pct. 1.2. al contractului, S.R.L. „*****” dobîndește toate drepturile pentru urmărirea și încasarea datoriei, precum și orice alte drepturi

legate de calitatea de creditor a S.R.L. „*****” acordate de legislația Republicii Moldova.

Contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 este semnat de cedentul Î.C.S. „*****” S.R.L., cesionarul S.R.L. „*****” și debitorul cedat S.R.L. „*****”.

Totodată, la caz, Colegiul civil atestă că, după cum just a reținut și instanța de fond, deși contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 01/04-20 este semnat la data de 16.04.2020, în perioada în care debitorul cedat S.R.L. „*****” se afla în perioada provizorie, semnătura administratorului provizoriu Șeremet Vasile nu a fost aplicată.

Legiuitorul a reglementat în art. 104, 105 din Legea insolvabilităţii, anumite temeiuri specifice de nulitate, care pot fi invocate doar de către administratorul insolvabilităţii sau lichidator, după caz.

Astfel, din redacţia art. 104 din Legea insolvabilităţii, rezultă că temeiurile de nulitate prevăzute de acest articol, se referă la anularea actelor juridice care afectează bunurile debitorului, în timp ce din redacţia art. 105 din Legea insolvabilităţii rezultă că acest articol se referă la anularea actelor juridice care au fost încheiate în dauna intereselor creditorilor, cu persoanele specificate la alin. (1), lit. a)-e) din articolul menţionat.

Conform art. 104 lit. g) din Legea insolvabilității, după intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării următoarelor acte juridice: orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

Astfel, având în vedere că la momentul încheierii contractului de cesiune care constituie obiectul litigiului la caz, debitorul cedat S.R.L. „*****” se afla în perioada provizorie, Colegiul civil atestă că, instanţa de judecată just a constatat că administratorul provizoriu Șeremet Vasile urma să semneze acel contract, fapt ce însă nu a fost realizat.

Reieşind din aceste considerente, instanţa de fond întemeiat a aplicat efectele nulităţii absolute prin anularea contractului de cesiune nr. 01/04-20 încheiat între Î.C.S. „*****” S.R.L., S.R.L. „*****” și S.R.L. „*****” la 16.04.2020.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai şi alţii contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În astfel de circumstanțe și având în vedere faptul că, deoarece la judecarea apelului nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, ce ar confirma ilegalitatea hotărîrii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil consideră că, apelul declarat de Î.C.S. „*****” S.R.L., urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 16.11.2023.

În conformitate cu art. 385 lit. (a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, ***Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău***

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Î.C.S. „*****” S.R.L.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 16.11.2023 prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” în procedura falimentului simplificat împotriva Î.C.S. „*****” S.R.L. și S.R.L. „*****” cu privire la anularea contractului de cesiune.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul
Eugeniu Clim

Judecătorii ***Olga Cojocaru***

Steliana Iorgov